

Sår - Sårpleie og generelle smitteverntiltak

D11394

 Utgave:
3.04

 Gjelder fra:
23.12.2024

Side 1 av 3

Hensikt og omfang

Utføre sårstell på en hygienisk og forsvarlig måte med mål om rask sårtilheling
Unngå/reducere smitteoverføring mellom pasienter, personalet, pårørende og miljøet

Ansvar/målgruppe

Alle som utfører sårstell/behandling

Handling

Sårdiagnose

Å stille sårdiagnosen riktig er helt avgjørende for vellykket behandling.
Bakenforliggende årsaker skal behandles med like mye oppmerksomhet som såret selv.
De fleste sår vil ikke gro om ikke dette hensyntas.

I institusjon

Benytt aseptisk teknikk
Sårskift på operasjonssår skal utføres før annet sårstell

I hjemmesituasjonen

Pasienten kan dusje/skulle sår med rent, temperert springvann, der dette er tilknyttet vannverk
Ved dusj/evt. fotbad, skal lavtskummende såpe med lav PH-verdi benyttes (ikke grønnsåpe!)
Desinfiserende væsker (eks. klorhexidin) skal ikke benyttes i åpne sår, da det er vevsirriterende (hemmer sårheling), smertefullt og har kortvarig effekt

Sårvurdering

Følgende faktorer hensyntas:

- Lokalisering
- Størrelse (helst i kvadratcentimeter, men også størst lengde, bredde og dybde)
- Hvilken tilhelingsfase såret befinner seg i?
- Infeksjonstegn: Varme, rødme, hevelse, puss, sekresjon, lukt, og feber, følg;
[Prøvetaking – Sår og abscess](#)
- Sårbunnen: Nekrose, granulasjonsvev, lommer, blottlagte strukturer o.l
- Sårkanter: Epitelisering, inflammasjon, misfarging, fuktighet o.l
- Ødem?
- Kompresjonsbehandling; [Sår - Behandling av arterielle, venøse og blandingsår, inkl. kompresjonsbehandling](#)
- Bandasjevalg; [Sår - Bandasjevalg og sårprodukter](#)
- Vakum terapi; [Sår - Vakumterapi, bruksområder og valg av utstyr](#)

Sårstell i praksis – gjelder både hjemme og i institusjon

- Planlegg godt for å unngå nedkjøling av såret
- Gi evt. smertestillende i god tid før sårstell
- Rengjør/desinfiser flaten hvor utstyret skal plasseres
- Utfør håndhygiene
- Finn fram utstyret og tilrettelegg
- Ta på stellefrakk og usterile hansker, evt. munnbind
- Fjern bandasjen og observer bandasjens utseende før den kastes
- Observer såret og huden rundt. Se sårvurdering ovenfor.
- Ta bakteriologisk prøve ved infeksjonstegn
- Rens/skyll/debridèr såret med kompress fuktet med temperert NaCl 9 mg/ml/sterilt vann eller polyhexanid, til all sekret er fjernet
- Ta av hanskene og utfør håndhygiene
- Ta bilde av såret som lagres i pasientjournal/sårjournal
- Utfør håndhygiene
- Ta på sterile hansker eller bruk steril pinsett
- Sårkantene tørkes forsiktig med sterile tupfere
- Selve sårflaten må ikke tørkes
- Beskytt sårkantene med sårfilm/krem
- Legg på og fikser ny bandasje
- Ved kompresjonsbehandling – følg egen prosedyre
- Ta av verneutstyr, lukk avfallsposen og utfør håndhygiene
- Følg prosedyren for avfallssortering: restavfall og/eller smitteavfall
- Dokumenter i journal

Pasientinformasjon

- Informer pasienten om funn og behandlingens forløp
- Avtal time til neste skift i tråd med skiftfrekvens fastsatt i prosedyren

Informasjon til helsepersonell

Følg [Basale smittevernrutiner og isolering - informasjon til ansatte \(brosjyre\)](#)

Referanser

SI/17.13.01-02	Sår - Bandasjevalg og sårprodukter
SI/17.13.01-04	Sår - Behandling av arterielle, venøse og blandingsår, inkl. kompresjonsbehandling
SI/17.13.01-14	Sår - Smertebehandling av sårpasienter
SI/17.13.01-19	Sår - Vakumterapi, bruksområder og valg av utstyr
SI/17.16.02-04	Prøvetaking – Sår og abscess
SI/17.28.03-40	Pasientinformasjon - Venøse sår, behandling
SI/17.28.03.13-01	Pasientinformasjon - Arterielle sår, behandling
SI/17.34-02	Prinsipper for aseptisk teknikk ved ikke-kirurgiske prosedyrer
SI/17.34-02	Håndvask
SI/22.02-01	Basale smittevernrutiner
SI/22.02-04	Smittevernutstyr - TA PÅ
SI/22.02-05	Smittevernutstyr - TA AV
SI/22.02-15	Basale smittevernrutiner og isolering - informasjon til ansatte (brosjyre)
SI/25.02-13	Restavfall (ikke til energigjenvinning)
SI/25.02-17	Smitteavfall

Eksterne referanser

1. Norsk interessefaggruppe for sårheling (NIFS) [Internett]. Tilgjengelig fra: http://nifs-saar.no/pdf/retningslinjer/generell_saarbehandling.pdf [Nedlastet juni 2018].

2. Lindholm Christina, Sår, 2018.